A°. 1862. N°. 98. *Woensdag* 10 *December.* 14de JAARGANG.

ZUTPHENSCHE COURANT.

Binnenland.

Zutphen, 9 *December* 1862.

— Tot burgemeester der gemeente Didam, is benoemd de heer J. A. van Embden; eervol ontslagen als burgemeester der gemeente Hoerde Mr. N. S. van Meurs, onder dankbetuiging voor zijne gedurende ruim 60 jaren bewezen diensten.

— Eenige schippers op den IJssel hebben den min. van binnenl. zaken verzocht het daarheen te brengen, dat de stoomsleepdienst van Someren Brand weder in werking gebragt worde, omdat zij thans geheel van den willekeur der paardenverhuurders afhangen.

Zelhem. Als een voorbeeld welke hooge waarde, ook in deze gemeente, de gronden tegenwoordig hebben, verdient vermeldt te worden dat dezer dagen o. a. is verkocht een streek gecultiveerde heidegrond groot 1 bunder 64 roeden 80 ellen, voor de som van *f* 1080.

Hoog-Keppel, 6 Dec. De arbeider W. J., won. te Wehl, heeft gisteren den buitengewoon rijksveldwachter H. Venhorst van Eldrik, niet alleen met een bark zoodanig op den arm geslagen dat daardoor kwetsuren zijn ontstaan, maar ook zijn mes getrokken om den veldwachter door het gezigt te snijden, omdat deze hem had verboden blad te harken.

— In de zitting der tweede kamer van den 4. Dec. zijn o. a. aangenomen: 7 wetsontwerpen tot bekrachtiging van prov. belastingen in evenzoovele provincien, het wetsontwerp tot vaststelling der begrooting voor de gestichten te Ommerschans en Veenhuizen voor 1863. Omtrent het laatste verklaarde de heer v. Heemstra des ministers beschouwingen, omtrent den gunstigen toestand dier gestichten te deelen. Hij wenschte echter vereeniging 1. om de verspreide werkkrachten in het belang des lands te concentreren, 2. in het belang van een krachtig beheer, 3. uit een finantieel oogpunt. Spr. merkt op, dat de omvang 1000 bunders bedraagt en deze gronden, de bunder geschat op *f* 500, eene waarde van 5 ton gouds vertegenwoordigen. De heer v. d. Linden acht vereeniging van de groote bevolking verderfelijk.

Voortgezet worden de beraadslagingen over hoofdstuk IX.

De heer Cool meent, dat het koloniale vraagstuk eerst bij de cultuurwet grondig kon worden besproken.

De heer Franssen v. d. Putte meent, 1. dat des ministers stelsel niet is losmaking van de banden tusschen Indie en Nederland, maar een streven om minder te rekenen op de koloniale baten voor onze gewone uitgaven. De baten bestaan alleen uit de koffij en tin. Van de eerste is het gouvernement monopolist; wat het tweede betreft is wel de Banka concessie verleend, maar zoo dat het veel te weinig voordeel afwerpt. De suiker-cultuur leverde jaren verlies op, maar werpt nu 5 à 7 mill. af. Deze winst zou bij openbare aanbesteding, waarvan Spr. een voorstander is, veel grooter zijn. Hij prijst het stelsel van individueel grondbezit. De koloniale oppositie heeft nooit beoogd losmaking van wederzijdsche banden. Zij zou het betreuren, dat Indie niet meer stond onder Nederlandsch gezag; dit zou een ongeluk zijn voor den Javaan, omdat het slechtst Europeesch bestuur nog beter is dan het Javaansche. De oppositie heeft gestreden tegen die politiek, welke Indie uitsluitend wenscht dienstbaar te maken aan het moederland, maar geen acht slaat op de behoeften der koloniën. Spr. bestrijdt, 2. het verwijt dat de koloniale politiek van dit gouvernement zou zijn radicaal en eene sociale revolutie op Java voorbereiden. Lang voor het stelsel van den heer v. d. Bosch bestonden er partikuliere aanplantingen van grooten omvang. De bedoeling van den heer v. d. Bosch was particuliere cultures aan te moedigen. De meerdere ontwikkeling van de partikuliere suikercultuur dagteekent van het ministerie Rochussen. Reeds het regeringsverslag van 1854 wijst uit, achteruitgang der gouvernements-cultures en uitbreiding der particuliere teelt. De koloniale oppositie wil alleen wettelijke regeling. Waar blijft dan hare strekking van sociale revolutie. 3. Bespreekt hij de toelating van Europeanen in Indie en had niet gedacht nog in 1862 als verdediger daarvan te moeten optreden. Spr. wijst er op, hoe de anti-revolutionaire partij het mogelijke heeft gedaan tot bevordering van de particuliere industrie in Indie. De conservatieve, maar ook deze alleen stond steeds in Indie beschaving, onderwijs en christendom tegen.

De heer Blussé bespreekt het consignatie-stelsel; ten onregte wordt dit steeds vastgeknoopt aan het cultuurstelsel. De verkoop in Indie is eene zeer oude zaak. Daaraan is ten vorige jare een kleine uitbreiding gegeven. Hij wenscht langzamerhand de uiterste grens, welke bestaat in de dekking van het Indische tekort, te bereiken. Spr. hoort liever de taal van den heer Forеest, die niets wil veranderen in het cultuurstelsel maar alleen staat, dan die van hen, welke geene beginselen voorstaan en zich bepalen, een caricatuur van ons stelsel te leveren.

Den 5 Dec. werden de beraadslagingen voortgezet.

De heer v. Bosse heeft bezwaar tegen de begrooting om redenen in deze gelegen; wijst op het verschil van zienswijze tusschen den min. en den heer v. d. Putte, die koffij en tin voor het gouvernement wil behouden. Er zijn 3 partijen, een die alles onveranderd wil laten, een die concessie wenscht en een die het cultuurstelsel wil sloopen. Spr. acht den tijd voorbij, om het moederland onafhankelijk te maken van de Indische baten en meent dat de toeleg van den min. is om het cultuurstelsel in miscrediet te brengen en slechts schijnbaar in stand te houden. Spr. behoort tot de partij, die vooruitgang en verbetering wenscht, geen slooping, en zal daarom, indien hij in zijne vrees niet wordt gerustgesteld, tegenstemmen.

De heer de Braauw is voor behoud van het cultuurstelsel, zoodanig ingerigt, dat tevens de landbouw door particuliere teelt bevorderd wordt. Dat gevoelen is, meent hij, ook dat van den heer v. d. Putte en werd voorgestaan door den minister Rochussen. Hij acht dit stelsel mogelijk in de uitvoering. Woeste gronden en tweede gewassen kunnen aan particulieren worden overgelaten. Dit stelsel is niet dat van den minister, die particuliere teelt bevorderen maar de gouvernements-culturen op den achtergrond wil schuiven.

De heer van Lijnden meent, dat de ziel van den heer van Hoëvell is gevaren in den minister Uhlenbeck. Hij acht den min. van binn. zaken met dezen homogeen. Zijn acte van beschuldiging is de wet op de cultuur-ondernemingen. In dat stelsel vindt hij de vernietiging onzer finantiële welvaart, de uitzuiging en vertrapping van den Javaan. Welk equivalent zal de vrije arbeid opleveren, als het cultuurstelsel is verdwenen? Daarop blijft men een gegrond antwoord schuldig. Hij wijst er op, welke laagheden te Cheribon bij het stelsel van vrijen arbeid hebben plaats gehad en ziet met schroom de gevolgen der koloniale politiek van dit kabinet te gemoet, als die leiden zal tot eene sociale revolutie.

De heer Hugenholtz zocht vergeefs naar de be- beginselen der tegenwoordige koloniale oppositie, maar heeft ze gevonden bij den heer de Braauw, die behoud wil van het cultuurstelsel en regeling der particuliere industrie. Spr. verlangt niets anders. De heer Wintgens wil echter Java terug brengen tot den toestand van 1829 en 1830, het binnenland afsluiten voor Europeanen en enkele contractanten toelaten als ambtenaren. De heer Godefroi wil hervorming met behoud der voordeelen van het cultuurstelsel, maar de liberale partij wil eveneens die millioenen vóór alles behouden. De heer van Twist verklaarde ten vorigen jare, dat het cultuurstelsel nog een reeks van jaren zou moeten behouden worden, maar dat daartoe juist noodig is regeling der particuliere industrie.

De heer van Voorthuizen gaat het zedelijk en stoffelijk heil der Javanen het meest ter harte; Spr. koesterde van dezen min., als met Java bekend, de beste verwachtingen, maar vindt zich teleurgesteld. Deze wil vrijen arbeid bevorderen en daarop belasting heffen; toevlugt nemen tot overeenkomsten met dessahoofden; geld schieten aan allerlei menschen om ze te verlokken contracten te sluiten. Om het cultuur-ontwerp, moet spr. wantrouwen den minister treffen.

— Bij de opvoering van *de krankzinnige van Leiden* heeft in het Nationaal tooneel te Antwerpen een voorval plaats gehad, dat veel wordt besproken. Waar de prins van Oranje op het tooneel komt wordt Wien Neêrlands bloed gespeeld; men eischte de herhaling daarvan. Anderen verlangden hierop ook de Brabançonne. Toen die werd aangeheven werd er gefloten; bijna onmiddellijk hoorde men na dat fluitje een onbarmhartige oorvijg in de zaal klinken; de fluiter werd op de plaats gestraft. De fluiter was E. v. Rijswijck, zoon van wijlen den dichter en neef van den tegenwoordigen bestrijder der vestingwerken; hij die den klap gaf was de luit. der art. v. d. Woestyne. Welke gevolgen dit feit zal hebben, is nog niet bekend.

— Dezer dagen werd door de ingezetenen van Moskou aan keizer Alexander verlof gevraagd, om een bal ter zijner eere te mogen geven. De keizer antwoordde: »Doet dit niet, ik zal u in uwe woningen komen opzoeken, en de som voor het bal bestemd, ten bedrage van 80,000 gulden, zal worden besteed om levensbehoeften aan te koopen voor de noodlijdenden in Finland.”

— De spoorweg-maatschappij van Pennsylvanie (Amerika) heeft besloten, ijzeren rijtuigen te doen vervaardigen voor al hare banen.

Buitenland.

Dingsdag 9 *December*.

FRANKRIJK.

Zondag heeft de zoo gevreesde inwijding van den boulevard du prince Eugène plaats gehad; de plegtigheid is geen enkel oogenblik gestoord geworden.

De publieke opinie blijft zeer ongunstig gestemd tegen de regering, zoowel om de politiek van den min. van buitenl. zaken, die in Italie en Griekenland Frankrijks invloed zoo zeer benadeeld heeft als om de betoonde sympathie voor de afgescheiden staten van Noord Amerika, die de bevolking niet deelt en de kostbare en nuttelooze expeditie tegen Mexico.

Het Journ. des Débats vooral verwijt den heer Drouyn de Lhuijs in bittere bewoordingen zijn onstaatkundig gedrag ten opzigte van Italie. »Onze vrienden hadden zitting in den raad van Italie's koning” zegt het blad, »men heeft gezorgd dat zij er uittraden. Men zegt ons dat de Italiaansche eenheid in strijd is met het belang van Frankrijk, zonder dat men zich de moeite geeft ons uit te leggen in welk opzigt en waarom. Zou Solferino ons bij slot van rekening niets anders opbrengen dan 25 millioen vijanden? Als ons belang dat vordert, dan zou belangloosheid ons voordeeliger zijn; wij zouden 25 milioen vrienden aanwinnen en op den koop toe nog den schijn van edelmoedigheid voor ons hebben.”

In de hospitalen is het gebruik toegestaan van brood, naar het stelsel van een te Parijs aangekomen Engelschen industrieel gefabriceerd. Bij dat stelsel moet eene bezuiniging van 10 pct. verkregen worden, voor de helft bij het malen en voor de wederhelft bij het kneeden. Bij dit laatste wordt de gist door eene soort van zuur vervangen dat krachtiger werkt. Het brood wordt regelmatiger gefabriceerd en is veel blanker en smakelijker dan het gewone.

De candidatuur van prins Nicolaas van Nassau waarop door Engeland is gewezen vindt te Parijs bijval.

ENGELAND.

De Times zegt dat de candidatuur van den hertog van Leuchtenberg, evenzeer als die van prins Alfred, in strijd is met de tractaten en de eischen eener verstandige politiek. »Een half-Russisch beheerscher van een vergroot Griekenland” zegt het blad, »met droomen van een nieuw Byzantijnsch rijk, zou een spooksel zijn, vreeswekkend genoeg om ons allen weder tot de traditionele politiek terug te voeren. Griekenland kan gemakkelijk iemand vinden, die dezen naijver der beschermende mogendheden niet opwekt, en wanneer het zich met een catholijk kan verzoenen, vindt het in den aartshertog Maximiliaan den gewenschten vorst.

De M. Post maakt bekend, dat het tractaat van 1832 zal worden nagekomen, en dus ook de hertog van Leuchtenberg, als lid der Russ. keizerlijke familie, nu voor goed als candidaat voor den Griekschen troon uitgesloten is.

Het getal der noodlijdende fabriek-arbeiders in Lancashire, bedraagt thans 259,385, waarvoor eene wekelijksche uitgaaf noodig is van 17,681 p. st.; staande eene meeting te Manchester, waarin dat rapport van het centraal comité werd medegedeeld, is door lord Derby en onderscheidene andere aanzienlijke personen voor 5000, 2000 en 1000 p. st. ingeteekend. Men berekent dat de som in de vier laatste weken bijeengebragt, niet minder bedraagt dan 110,000 p. st.

De Britsche regering zal strenge eischen rigten tot het Japansche gouvernement, wegens den laatsten moord bij Jeddo.

Op de kust van Schotland heeft men gelukkig geslaagde proeven genomen om door middel van stoom te visschen. Men heeft nl. een stoomboot gebouwd, voorzien van de noodige toestellen, om de netten op grooten afstand uit te leggen; de machinist aan boord behoeft eenvoudig een kruk te verzetten, om de netten in een oogenblik binnen te halen.

DUITSCHLAND.

Pruisen. De Kasseler Zeit. bevat het antwoord der Keurhessische regering op de Pruisische nota. Daarin wordt in naam van het land en in het belang van alle souvereine staten, geprotesteerd tegen eventuele inmenging van Pruisen in de binnenl. aangelegenheden van een onafhankelijken en zelfstandigen bondstaat.

De keurvorst zelven moet een eigenhandigen brief aan den koning gezonden hebben, waarin hij zich beklaagt over de bedreiging van den minister-president met een pensionering, en de overtuiging uitspreekt, dat de koning geen kennis gehad kan hebben van de naar Kassel gezonden »stijloefening" van den heer v. Bismarck. De koning toch die het monarchaal beginsel zoo hoog in waarde houdt, en plegtig voor het koningschap van Godsgenade is opgetreden, zal niet met tweederlei maat meten, en ook het Goddelijk regt van andere vorsten die hunne kroon niet minder regtmatig bekomen hebben, dan de koning van Pruisen, zonder voorbehoud erkennen.

In zijn antwoord op het loyauteits-adres der Patriotsche vereeniging, heeft de koning zich zeer beklaagd over de verkeerde uitlegging door de Berlijnsche dagbladen gegeven aan de woorden »God zit in 't bestuur" door eene andere adres-deputatie aangehaald uit een der geestelijke gezangen, en daarom ook door den koning niet afgekeurd; die dagbladen echter, van de hun zoo rijkelijk verleende vrijheid ten eenenmale misbruik makende, vonden daarin aanleiding tot het verspreiden der lasterlijke beschuldiging, als zou het den koning thans zelfs een welgevallen zijn, zich God te laten noemen. »Ik kan veel dulden," zeide de koning, »omdat ik boven de partijen sta, alleen dit geval moet ik bekennen, mij diep bedroefd en geschokt te hebben. Men zou niet verwachten dat zulk eene verdraaijing in Pruisen mogelijk ware, daar zij slechts dààrop berekend kan zijn, het volk te doen gelooven dat de koning aan zulk eene beteekenis dacht!"

Oostenrijk. Hoewel de Hongaarsche adel nog weinig verzoeningsgezind is zoolang niet door Oostenrijk de kwestie der Februarij-constitutie is uit den weg geruimd, begint toch de bevolking over het algemeen meer vertrouwen in de bedoelingen der regering te krijgen en ook dagelijks de noodzakelijkheid eener schikking meer en meer in te zien, vooral tengevolge der hand over hand toenemende rooverijen, die thans op zoo stoute wijze worden uitgeoefend dat zelfs op de spoortreinen soldaten moeten geplaatst worden ter beveiliging der reizigers.

ITALIE.

Pasolini schijnt in de zamenstelling van het nieuwe kabinet nog niet geslaagd.

De Monarch. Naz. wil thans voor Italië een louter administratief kabinet, in staat de verbittering der partijen te doen ophouden en aan het parlement het ontzagwekkende karakter weder te geven, dat zulk eene vergadering behoeft.

De Discussione verwacht, dat het nieuwe kabinet zal zijn een politiek ministerie, zamengesteld uit mannen die in het parlement bewijzen hunner bekwaamheid hebben gegeven, ofschoon zij zich buiten den strijd der partijen hielden. Zulk een ministerie zou volgens het blad op de meerderheid van het parlement kunnen rekenen. Volgens de Opinione, heeft de heer Pasolini dezelfde verwachtingen tegen den koning uitgesproken.

De populariteit van Frankrijk vermindert dagelijks, vooral sedert men meer en meer de overtuiging erlangt dat het Fransche gouvernement er op uit is Italie in drie deelen te splitsen, waarvan het eene aan den paus, het tweede aan prins Murat en eindelijk het derde aan Victor Emanuel zou behooren. Dit is de politiek van het dagblad La France, waar voor het nog wel niet openhartig uitkomt, maar welke toch gedurig duidelijker blijkt.

Thans zal een orgaan van het Fransche hof, in den geest van La France, te Napels verschijnen, ten einde de Italianen meer en meer aan voornoemd denkbeeld te gewennen.

De genezing van Garibaldi gaat goed vooruit.

In antwoord op een adres der werklieden uit de streken van het oude Samnium, schrijft Garibaldi hen: »Wij zullen weldra onze verdrukkers voor onze wapenen zien vlugten — voor het Ital. en vrije volk." Zijn secretaris had geschreven, »de vreemdelingen, die ons verdrukken," maar Garibaldi heeft dit doorgehaald en er »verdrukkers" voor gesteld.

Uit Rome wordt berigt, dat Antonelli die geen priester is, zich zal laten wijden om kardinaal-priester te worden. Men uit daarbij het vermoeden, dat Antonelli welligt spoedig den dood of den afstand van Pius IX verwacht, en welligt kans ziet, de pauselijke driekroon voor zich te verwerven.

Te Milaan vormt zich een Poolsch legioen, dat van uit Parijs en Warschau ondersteund wordt. Tengevolge van de zucht der Polen naar rangen en titels, bevinden zich bij dat legioen thans reeds 1 luit. generaal, 3 generaals, 5 kolonels en 18 stafofficieren, als superieuren over 12 manschappen.

Een telegram noemt de vermoedelijke opvolgers van het ministerie Ratazzi.

GRIEKENLAND.

De geestdrift voor prins Alfred en het ongeduld der bevolking was zoo groot, dat het voorloopig bewind om daaraan te gemoet te komen, van zijn aanvankelijk voornemen om eene nationale vergadering te beleggen, heeft afgezien en de verkiezing van een nieuwen koning aan het algemeen stemregt heeft overgelaten. Hoewel de verklaring van Engeland, dat het de verkiezing van dien prins niet zal aannemen, reeds moet ontvangen zijn, twijfelt men er toch niet aan of de prins zal gekozen worden.

ADVERTENTIEN.

Gedrukt bij W. J. THIEME te *Zutphen*.